

Mahmud El-Misri

**MIRËSJELLJA
ME PRINDËRIT**

Mahmud El Misri

MIRËSJELLJA ME PRINDËRIT

Përshtati në shqip:

Dr. Sedat ISLAMI

Titulli në origjinal:

Ue bi-l-ualidejni ihsana

Autori:

Mahmud El-Misri

Përkthyes:

Dr. Sedat Islami

Redaktor gjuhësor:

Jusuf Kastrati

Boton:

Shembulli

Radhitja kompjuterike:

Përkthyesi

ISBN-978-9951-732-03-1

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësit!*

Vushtrri, 2016

©Të gjitha të drejtat e rezervuara
për përkthyesin.

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësit!*

PËRMBAJTJA

Fjala e përkthyesit	9
Hyrje	11
1. Përse Allahu i Madhëruar bamirësinë ndaj prindërve e konfirmoi për nga rëndësia menjëherë pas teuhidit dhe adhurimit për të?	14
2. Përse Islami i dha përparësi nënës në bamirësi dhe mirësjellje?	15
3. Të drejtat e prindërve	16
4. Kërko shpërblimin e xihadit në respektimin e prindërve	16
5. E nëse përpiqen që t'i të më bësh shok...!!!	17
6. Ti dhe pasuria jote jeni (në pronësi) të babait tënd	18
7. Fëmija nuk mund ta kompensojë mundin e prindit	20
8. Sa nënë madhështore!	21
9. Vlera e mbajtjes së lidhjeve familjare	22
10. Mbajtja e lidhjeve familjare është prej gjërave më të dashura tek Allahu	23
11. Mbajtja e lidhjeve familjare është slogani i besimit në Allahun dhe në Ditën e Fundit	24
12. Mbajtja e lidhjeve familjare ruan njeriun nga vdekja e keqe	24
13. Mbajtja e lidhjeve familjare falë dhe shlyen mëkatet	24
14. Mbajtja e lidhjeve familjare lehtëson llogarinë para Allahut dhe mundëson hyrjen në Xhenet	25
15. Mbajtja e lidhjeve familjare njeriut i dhuron pozitë më të larta në Ditën e Gjykimit	25
16. Kush dëshiron furnizim me bollëk dhe jetë të gjatë le t'i mbajë lidhjet familjare	26

17. Ai që mban lidhjet familjare nuk kërkon kompensim	26
18. Lëmosha për ë afërmin me shpërblim të dyfishuar: lëmoshë dhe mbajtje e lidhjeve	27
19. Shkëputja e lidhjeve familjare si një prej shenjave të vogla të Kiametit	27
20. Pasojat e shkëputjes së lidhjeve familjare	28
21. Mëshira nuk i zbret një populli në mesin e të cilëve ka edhe shkëputës të lidhjeve familjare	28
22. Shkëputja e lidhjeve familjare si shkak i fundosjes në tokë, transformimit dhe gjuajtjes nga qielli	29
23. Shkëputja e lidhjeve familjare si shkak për refuzimin e veprave	30
24. Atë që i shkëput lidhjet familjare e largon Allahu i Madhëruar	30
25. Shkëputësi i lidhjeve familjare nuk e ndien aromën e Xhenetit	31
26. Gjërat që ndihmojnë për bamirësi ndaj prindërve	31
26.1. Jetësimi i besimit të pastër e të shëndoshë në Allahun e Madhëruar	32
26.2. Kërkimi i ndihmës nga Allahu për respektimin e prindërve	32
Shpjegim me rëndësi	32
26.3. Që ta dëshmosh Islamin praktikisht mu ashtu siç e dëshmove me fjalë	33
26.4. Leximi i Kuranit dhe veprimi sipas tij	33
26.5. Të jesh i vetëdijshëm se sikur që sillësh ti, do të sillen me ty	33
26.6. Përmbajtja fesë së Allahut dhe shumimi i veprave të mira	34

26.7. Ikja nga pasimi i verbër i njerëzve	35
26.8. Pasimi i Profetëve [<i>alejhimusselam</i>]	35
Lutje plot mëshirë	37
26.9. Përvetësimi i etikës së gjeneratës së parë në respektimin e prindërve	38
Prindi është derë e mesme e Xhenetit	39
Mirësjellje përtej imagjinatës	40
26.10. Kërkimi i shpërblimit nga Allahu i Madhëruar	41
26.11. Frika nga refuzimi	41
Tri ajete kanë ardhur paralel me tri gjëra	41
26.12. Njohja me vlerat e mbajtjes së lidhjeve familjare në përgjithësi dhe respektimit të prindërve në veçanti	42
1) Allahu largon brengat dhe fatkeqësitë me këtë vepër	42
2) Të fitosh lutjen e prindërve d.t.th. të fitosh suksesin në këtë botë dhe shpëtimin në botën tjetër	43
3) Respektimi i prindërve shkak për shtim të pasurisë dhe jetës	43
4) Respektimi i prindërve shlyen mëkatet e mëdha	44
5) Mirësjellja me prindërit është ekuivalente në shpërblim me haxhin, urren dhe xhihadin	44
6) Mirësjellja me prindërit shkak i vdekjes së mirë	44
7) Mirësjellja me prindit shkak për faljen dhe mëshirimin e Allahut	45
8) Mirësjellja me prindërit shkak për pranimin e veprave dhe faljen e gabimeve	45
9) Mirësjellja me prindërit shkak për të hyrë në Xhenet	46
10) Dy dyer të Xhenetit për atë që i respekton prindërit	46
Bamirësia ndaj prindërve pas vdekjes	47
Bamirësi ndaj prindërve është dhe respektimi i miqve	47

dhe dashamirëve të tyre	
26.13. Frika nga fundi i keq i mëkateve	48
1) Frikësoju lutjes së nënës kundër teje	48
2) Kujdes arrogancën ndaj prindërve sepse ndëshkimi është i përshpejtuar	49
3) Arroganca ndaj prindërve shkatërron veprat	49
4) Kundërshtari i prindërve nuk hyn në Xhenet dhe Allahu nuk e shikon atë	50
5) Kundërshtimi i prindërve mëkat që tërheq mallkimin për kundërshtuesin	51
6) Vëlla, kujtohu dhe medito!	51
7) Arroganca shkak që ummeti të goditet me bela e fatkeqësi	51
8) Arroganca ndaj prindërve shkak i prapambetjes dhe degradimit të ummetit	52
26.14. Duaja	53
26.15. Edukimi në frymën e besimit	53
26.16. Përmendja e Allahut	54
26.17. Kërkimi i dijes	54
26.18. Shoqërimi me njerëz vepërmirë	55
26.19. Frika nga fundi i keq	55

Fjala e përkthyesit

Falënderimet i takojnë Allahut, ndërsa përshëndetjet qofshin mbi Muhamedin, familjen, shokët dhe pasuesit e tij!

I dashur lexues,

Respektimi i prindërve është morali të cilit Islami i ka dhënë një pozitë tejet të lartë. Është moral me të cilin mburremi, sepse reflekton humanizmin e kësaj feje dhe përkushtimin e saj për familjen dhe mbajtjen e lidhjeve familjare në përgjithësi. Prindi në Islam është shkaktar i ardhjes së njeriut në këtë jetë. Atij i takon një respekt i përhershëm. Respekti për të duhet të shoqërohet edhe me dashuri dhe sakrificë. Pra, jo vetëm t'i respektosh në kuptim të përmbushjes së nevojave të tyre materiale, por edhe të shfaqësh anën emocionale duke e dashur, duke i thënë fjalë të mira, duke u kujdesur për ata mu ashtu siç janë përkujdesur ata për ty kur ishe i vogël.

Në këtë kohë kur vlerat shpirtërore janë murosur nga materializmi dhe janë bllokuar në errësirë nga dhuna e tij, sot kur fëmija në vend që të lusë Allahun t'i mëshirojë prindërit e tij e të përkujdeset për ta siç janë përkujdesur ata për të kur ky ishte i vogël, ai lutet që t'ua përshpejtojë vdekjen. Ky libërth, edhe pse i vogël, i jep një shtytje të madhe dashurisë dhe mirësjelljes ndaj prindërve, këtij morali dhe virtyti të lartë, që të thyejë këtë bllokadë materializmi dhe të dominojë mbi dhunën dhe trysninë e tij. Në të mund të gjeni motivin për respektimin e prindit, edukatën përkatëse me prindin dhe shumë e shumë gjëra tjera të dobishme. Është i

këndshëm për lexim, i qartë në porosi e mesazhe dhe i lehtë për t'u jetësuar.

Këtë libërth e kemi në dorëshkrim për më shumë se një dekadë. E kemi përkthyer në vitin 2003 gjatë kohës së studimeve në Brunei Darussalam. Me rastin e përgatitjes kemi rishikuar përkthimin dhe kemi bërë disa plotësime që kanë të bëjnë me natyrën teknike të librit. Më konkretisht, kemi vënë numra para ndarjeve dhe nëndarjeve të materialit të libërthit që i ka bërë autori, si dhe kemi përshkruar burimet e haditheve dhe rangjet përkatëse, gjë të cilën nuk e ka bërë autori. Meqenëse libri i dedikohet masës së gjerë, në origjinal (arabisht) kemi sjellë vetëm ajetet ndërsa për hadithet jemi mjaftuar vetëm me përkthim.

Allahun e lus që ky kontribut modest, krahas angazhimit për vetëdijesimin e besimtarëve lidhur me moralin islam, të jetë edhe një vepër konkrete e respektimit të prindërve tanë, me të cilën afrohemi tek Allahu i Madhëruar.

Gjithashtu, lus Allahun e Lartësuar t'i shpërblejë Basri Shabanin dhe Sadik Hasanin me të mira në këtë botë dhe në botën tjetër për financimin e botimit të këtij libërthi.

O Allah, mos na privo nga respektimi i prindërve në këtë botë dhe gëzimi i shpërblimit të kësaj vepre në botën tjetër!

Amin!

Ue-s-selamu alejkum ue rahmetullahi ue berekatuhu!

Hyrje

Falënderimi i takon Allahut. Atë e falënderojmë dhe prej Tij falje dhe ndihmë kërkojmë. Kërkojmë mbrojtje nga Allahu prej të këqijave të vetvetes dhe të veprave tona. Kë e udhëzon Allahu s'ka kush e lajthit dhe kë e largon nga rruga e vërtetë, s'ka kush e udhëzon. Dëshmoj se s'ka hyjni tjetër përveç Allahut, i Cili është Një dhe dëshmoj se Muhamedi është rob dhe i Dërguar i Tij.

Nisur nga fjala e Allahut të Madhëruar:

﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ﴾

“A ka shpërblim tjetër për të mirën, veç të mirës?!” [Kurani: Err Rrahman: 60]

...mendoj se është e udhës që, në këtë kohë kur mirësjellja po konsiderohet si diçka e pakuptimtë, të shkruaj një libërth a broshurë, e cila do të na e sjellë ndërmend nevojën dhe domosdoshmërinë e përkujdesjes dhe mirësjelljes ndaj prindërve.

Po kështu, libërthin dua ta vendos në një buqetë lulesh që t'ua dhuroj, në shenjë respekti e dashurie, nënës sime të shtrenjtë dhe babait tim të dashur. Allahun e Madhëruar e lus që t'i shpërblejë me shpërblim të mirë, ndërkaq unë, për Allahun, jam i vetëdijshëm se sado që të bëj për ta, prapëseprapë është pak dhe assesi nuk shpague mundin

dhe sakrificën e tyre. Por, në krejt këtë, më mjafton që shërbimin tim modest për këtë fe ta bëj duke e lutur Allahun e Madhëruar që këtë vepër ta vendosë në peshojën e veprave të tyre të mira në ditën e llogarisë, ditën kur askush nga djemtë dhe asgjë nga pasuria nuk të bëjnë dobi, me përjashtim të zemrës së pastër e të mirë. Dëshmoj para Allahut se për mua kanë sakrifikuar me çdo gjë që kanë pasur, andaj, Zoti im, të lus që të më bësh shërbëtor të tyre në këtë botë dhe ndërmjetësues për ta në ahiret. Më begato me mirësjellje ndaj tyre ashtu siç dëshiron Ti dhe ndahesh i kënaqur me mua!

Nënës sime të dashur dhe babait tim të nderuar ia dedikoj këtë libërth duke vënë faqen time në dhé që tua puth këmbët para duarve. Allahu ju shpërbleftë prej meje me shpërblimin më të mirë!

Allahu i Madhëruar thotë:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِنَّمَا يُبَلِّغُنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا * وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا * رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۗ إِنَّ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا﴾

“Zoti yt ka urdhëruar që të mos adhuronit askënd tjetër përveç Atij dhe, që të silleni mirë me prindërit. Nëse njëri prej tyre ose të dy arrijnë pleqërinë tek ti, mos u thuaj atyre as “uh!”, mos i kundërshtoj, por drejtoju atyre me fjalë respekti. Lësho para tyre krahët e përuljes prej mëshirës dhe thuaj: “O Zoti im, mëshiroji ata, ashtu siç më kanë rritur, kur unë isha i vogël!” Zoti juaj e di më së miri ç’keni në shpirtat tuaj. Nëse ju jeni të drejtë, sigurisht që Ai është Falës për ata që pendohen.” [Kurani: El-Isra: 23-25]

Imam Hejtemiu në shpjegimin e këtij ajeti thotë: *“Allahu i Madhëruar ka urdhëruar bamirësinë ndaj tyre (prindërve), e cila nënkupton mirësjelljen (ar. el-birr), dhembshurinë, butësinë, dashurinë si dhe favorizimin e kënaqësisë së tyre (ndaj veprave tjera), kurse ka ndaluar që t’iu thuhet ‘of’, e cila është një metonimi (shprehje alegorike) për çdo të keqe apo të pakëndshme që mund t’iu bëhet atyre, qoftë madje edhe simbolike (ose e thjeshtë). Pikërisht për këtë shkak rrëfëhet të ketë thënë i Dërguari i Allahut, Muhamedi [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem]: “Po të kishte diç më të vogël (me të cilën shprehet mungesa e respektit) se sa thënia oh, do të ndalonte. Andaj, le të veprojnë kundërshtari i prindërve çfarë të dojë sepse nuk do të hyjë në Xhenet dhe le të bëjë respektuesi i tyre çfarë të dojë ngase ai do të hyjë në Xhenet.””¹*

¹Sheukani këtë hadith e klasifikon në rangun e haditheve të trilluara/fabriuara. Thotë se në vargun e transmetuesve të tij ka gënjeshtarë. Shih: Sheukani, Muhammed ibn Ali ibn Muhammed. (1995) *El-fevaidel-mexhmuahfi-l-headithel-meuduah*. Kontrollori shkencor: AbduRahman ibn Jahja El Mual-limi El Jemani. Bejrut: Dar el-kutubel-ilmijeh. F. 257-258.

1. Përse Allahu i madhëruar bamirësinë ndaj prindërve e konfirmoi për nga rëndësia menjëherë pas teuhidit² dhe adhurimit për të?

Allahu i Madhëruar thotë:

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾

“Adhuroni Allahun dhe mos i shoqëroni Atij asgjë (në adhurim); silluni mirë me prindërit...” [Kurani: En-Nisa: 36]

Bamirësia dhe respekti ndaj prindërve është radhitur menjëherë pas adhurimit për Allahun për shkaqet në vijim:

- 1) Prindërit janë shkak i ekzistimit të fëmijës, sikur që janë shkak edhe i edukimit të tij, andaj nuk ka mirësi më të madhe për njeriun sesa prindi.
- 2) Për nga forma e përkujdes ndaj fëmijës kanë përvetësuar moralin hyjnor, ngase, sikur që Allahu i Madhëruar nuk kërkon kompensim, falënderim e as shpërblim, po kështu nuk kërkojnë as ata.
- 3) Allahun i Madhëruar nuk ndien monotoni nga furnizimi i vazhdueshëm i robërve, qofshin madje edhe mëkatarë, po kështu edhe prindërit nuk shkëpusin furnizimin dhe mirësjelljen ndaj fëmijëve të tyre.

Nuk ka asgjë të bukur që prindërit nuk dëshirojnë për fëmijën e tyre, sikur që Allahu i Madhëruar nuk dëshiron tjetër përveç të mirës për robërit e Tij.

²Besimi se Allahu është Një, duke e adhuruar vetëm Atë dhe duke mos i përshkruar shok apo ortak në asgjë.

2. Përse Islami i dha përparësi nënës në bamirësi dhe mirësjellje?

Mirësjelljes ndaj nënës në raport me babanë Islami i dha përparësi për dy shkaqe:

- 1) Sepse nëna në raport me babanë lodhet më shumë me fëmijën sepse ajo e bart në bark, e lind, i jep gji, e edukon, e kështu me radhë.
- 2) Sepse nëna me tiparet natyrore të dhembshurisë, dashurisë dhe mallëngjimit është më e mëshirshme, më e kujdesshme dhe më e përkushtuar ndaj fëmijës sesa babai. Për këtë shkak, feja na porositi që të jemi më të përkushtuar dhe më të sjellshëm me nënën sesa me babanë.

Ebu Hurejra [*radijAllahu anhu*] transmeton se një njeri erdhi tek i Dërguari i Allahut [*sal-lAllahu alejhi ue sel-lem*] dhe i tha:

"Cili prej njerëzve është më meritori për shoqërimin (bamirësinë dhe respektin) tim të mirë?"

Ai tha: "*Nëna.*"

"Pastaj kush?"- pyeti.

Ai tha: "*Nëna.*"

"Pastaj kush?"- pyeti.

Ai tha: "*Nëna.*"

"Pastaj kush?"- pyeti sërish.

Ai tha: "*Babai.*"³

Kurtubiu thoshte: "*Ky hadith udhëzon në atë se dashuria për*

³Transmetojnë Buhariu dhe Muslimi.

nënë dhe dhembshuria (shpirtmirësia, përkujdesja) duhet të jenë trefish më shumë sesa për babanë, sepse nëna, ndryshe nga babai, bart vështirësitë e shtatzënisë, vështirësitë e lindjes dhe vështirësitë e gjdhënies dhe edukimit. Këto janë tri llojet e vështirësive me të cilat veçohet nëna.”

3. Të drejtat e prindërve

Të drejtat e etërve dhe nënave numerikisht janë të pafundme. Po të kishin mundësi fëmijët të numërojnë vështirësitë dhe mundimet e prindërve për t'i rritur dhe edukuar ata, do të mund të llogaritnin dhe të drejtat që kanë, por kjo është jashtë mundësisë sonë, veçmas nëse llogarisim vështirësitë e nënës gjatë shtatzënisë, lindjes, gjdhënies, mbetjes pa gjumë gjatë natës, lodhjes gjatë ditës, e shumë gjëra tjera që kërkon përkujdesja ndaj fëmijës.

4. Kërko shpërblimin e xhihadit në respektimin e prindërve

Abdullah ibn Amr ibn El Asi [*radijAllahu anhumā*] transmeton: Erdhi një njeri tek Profeti i Zotit [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] dhe i tha:

Kam ardhur të të besatohem për hixhret (migrim) dhe për xhihad duke kërkuar (me këto vepra) shpërblimin prej Allahut të Madhëruar.

Ai (Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem]) i tha: A e ke ndonjërin prej prindërve gjallë?

Po, madje të dytë-, ia ktheu njeriu.

Dhe ti kërkon shpërblimin prej Allahut, apo jo?- e pyeti

(Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem]).

Po.-, iu përgjigj njeriu.

Atëherë kthehu te prindërit tu dhe tregohu i mirësjellshëm me ta- i tha (Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem]).⁴

Në një version tjetër, të transmetuar (po kështu) nga Buhariu dhe Muslimi, qëndron: Erdhi një njeri dhe i kërkoi leje për (të shkuar) në xihad. Ai (Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem]) e pyeti: *A janë gjallë prindërit tu?* Tha: Po. Tha: *Bëje xihadin (angazhohu) në (respektin dhe përkujdesjen për) ata dy."*

5. Nëse ata orvaten, që të më shoqërosh Mua (në adhurim) diçka...!!!

Sa madhështor është Islami! E nxit fëmijën për mirësjellje ndaj prindërve edhe nëse ata janë jomyslimanë dhe e mohojnë Zotin. Dhe jo vetëm kaq, por edhe atëherë kur ata tejkalojnë këtë gjendje të tyre dhe e thërrasin fëmijën që t'i bëjë shok Allahut apo ta mohojë Atë, edhe në këtë rast Islami, ndonëse na urdhëron që ta refuzojmë thirrjen, na nxit ta bëjmë këtë me edukatë dhe etikë.

Sa mëshirë të madhe që ka kjo fe!

Sa i përket ajetit⁵, zbritja e tij lidhet me sahabiun e nderuar, Sa'd ibn EbiVekasin [*radijAllahu anhu*]. I biri, Mus'abi,

⁴Transmetojnë Buhariu dhe Muslimi. Teksti është i Muslimit.

⁵Autori aludon në ajetin 8 të sures El-Ankebut: **Ne e kemi urdhëruar njeriun, që të sillet mirë me prindërit e vet dhe: "Nëse ata të nxisin ty që të më shoqërosh Mua (në adhurim) atë, për të cilin ti nuk di asgjë, atëherë mos i dëgjo ata."** Tek Unë do të ktheheni të gjithë e do t'ju lajmëroj për gjithçka që keni bërë.

rrëfen nga babai se për të ishin shpallur disa ajete. Nëna e tij ishte betuar se nuk do t'i fliste kurrë ose se nuk do të hante dhe të pinte (do të protestonte) derisa ai të braktiste fenë. I kishte thënë: *'Ke thënë se Allahu të ka porositur për prindërit, ja, unë jam nëna jote dhe unë po të urdhëroj me këtë (që ta braktisësh fenë andaj duhet të më dëgjosh).'* Qëndroi tri ditë pa ngrënë. Nga lodhja dhe rraskapitja e humbi vetëdijen. Një djalë i saj me emrin Ammare i dha ujë për të pirë. Ajo u kthjell ndërsa lutej kundër Sa'dit. Në lidhje me këtë, Allahu shpalli:

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾

“Ne e kemi urdhëruar njeriun, që të sillet mirë me prindërit e vet dhe: “Nëse ata të nxisin ty që të më shoqërosh Mua (në adhurim) atë, për të cilin ti nuk di asgjë, atëherë mos i dëgjo ata.” Tek Unë do të ktheheni të gjithë e do t’ju lajmëroj për gjithçka që keni bërë.” [Kurani: El-Ankebut: 8]

6. Ti dhe pasuria jote jeni (në pronësi) të babait tënd

Prindërit kanë autoritet dhe të drejtë ta trajtojnë pasurinë e fëmijës e të marrin prej saj me dy kushte:

- 1) Të mos marrin atë që ai ka shumë nevojë për të, dhe
- 2) Të mos marrin prej pasurisë së njërit fëmijë e t’ia japin tjetrit, sepse kjo do të ishte padrejtësi.

Dëshmi për këtë kemi tre ajete Kuranore:

Ajeti i parë:

﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ * مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾

“Iu thafshin duart Ebu Lehebit dhe u thaftë në gjithçka! 2. Nuk do ta ndihmojnë atë as pasuria dhe as fitimet e tjera.”

[Kurani: El-Mesed: 1-2]

Ibn Abbasi duke shpjeguar fjalën ‘...fitoi’ (ar. keseb) thotë se për qëllim është fëmija. Kështu, përderisa fëmija është pjesë e asaj që fitojnë prindërit, atëherë ata kanë të drejtë të intervenojnë në pasurinë e tij. Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: *“Ti dhe pasuria jote jeni të babait tënd.”*⁶

Ajeti i dytë:

Allahu i Madhëruar ka treguar në Kuran se fëmijët janë dhuratë për prindërit, andaj edhe kanë të drejtë këta të fundit për të intervenuar në dhuratë.

Allahu thotë:

﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاءً وَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ الذُّكُورَ * أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاءً وَيَجْعَلُ مَن يَشَاءُ عَاقِبَةً إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾

“I Allahut është pushteti mbi qiejt dhe Tokën. Ai krijon çfarë të dojë. Ai i dhuron vajza kujt të dojë e djem kujt të dojë. 50. Disave u dhuron të dyja gjinitë: djem e vajza; e, kë të dojë e lë pa fëmijë. Vërtet, Ai është i Gjithëdijshëm dhe i Fuqishëm.” [Kurani: Esh-Shura: 49-50]

Ajeti i tretë:

Në fakt, ajeti i tretë argumenton në mënyrë indirekte këtë që po flasim. Dijetari, Sufjan ibn Ujejne, siç citohet nga Ibn Kudame në El-Mugni, ka thënë se Allahu e ka trajtuar shtëpinë e fëmijës sikur të jetë shtëpi e prindit.

Në kaptinën Nur, ku përmenden të gjitha shtëpitë në të cilat

⁶Hadithin e transmetojnë Ebu Davudi dhe Ibn Maxheh. Albani thotë se është autentik.

njeriu ka të drejtë të hyjë dhe të hajë në to (prej tyre), qëllimisht nuk është përmendur shtëpia e fëmijës, sepse ajo, në fakt, është shtëpi e vet prindit.

Allahu ka thënë:

﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾

“Nuk është gjynah për të verbrin, as për të çalin, as për të sëmurin dhe as për ju që të hani në shtëpinë tuaj, ose në shtëpitë e baballarëve tuaj, ose në shtëpitë e nënave tuaja, ose në shtëpitë e vëllezërve tuaj, ose në shtëpitë e motrave tuaja, ose në shtëpitë e xhaxhallarëve tuaj, ose në shtëpitë e hallave tuaja, ose në shtëpitë e dajave tuaj, ose në shtëpitë e tezeve tuaja, ose tek ata, çelësat e të cilëve u janë lënë juve, ose te miqtë. Nuk është gjynah për ju që të hani bashkërisht apo veçmas. Kur të hyni në shtëpi, të përshëndetni njëri-tjetrin me përshëndetje të mirë e të bukur nga Allahu. Kështu jua shpjegon Allahu juve shpalljet që të kuptoni.” [Kurani: En-Nur: 61]

7. Fëmija nuk mund ta kompensojë mundin e prindit

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: *“Fëmija nuk mund ta kompensojë prindin (shpaguajë mundin e tij) me*

përrjashtim nëse e gjen rob, e blen dhe e liron.”⁷

Në (librin) *Nuz’hetu-l-muttekinge* (Pikniku i të devotshmëve) qëndron: *“Hadithi flet për atë se sa e madhe është e drejta e prindit në Islam dhe se ai lirohet me të blerë të tij nga fëmija duke mos pasur nevojë për kontratë lirim sepse vet blerja nënkupton lirim ose është shkak (i drejtpërdrejtë) për lirim.”*

8. Sa nënë madhështore!

Është shembull i një nëne që lapsi nuk mund ta përshkruajë dot. Sufjan Theuriu është dijetari që në Shkencën e Hadithit ka marrë njërin prej titujve më të mëdhenj ‘Emiru-l-Mu’minine fi-l-hadith’. Ai është fryt i një nëne të sinqertë. Imam Ahmedi transmeton me senedin e tij nga Vekiu i cili tregon: Nëna e Sufjanit i tha të birit: *“O biri im, kërkoje diturinë ndërsa unë me punën time do t’i mbuloj shpenzimet.”* Ajo punonte vetëm e vetëm që Sufjani t’i përkushtohej plotësisht dijes.

Përveç kësaj, interesohej dhe për edukimin e tij. E këshillonte kohë pas kohe. Imam Ahmedi transmeton po kështu një nga këshillat e saj dhënë të birit. Një ditë i tha: *“O biri im, sa herë që të shkruash dhjetë germa (ajete, hadithe ose dije në përgjithësi), ndalu dhe shiko se a kanë ndikuar që të shtohen përulësia (frika nga Allahu), mirësjellja dhe dinjiteti, nëse jo, atëherë dije se ato të dëmtojnë dhe nuk të bëjnë dobi.”*

Kur të kemi nëna të këtilla, gjegjësisht fëmijë që ushqehen nga gjiri i nënave të këtilla dhe edukohen në prehrin e tyre,

⁷Hadithin e transmeton Buhariu në *Edebu-l-mufred*, ndërsa Albani e cilëson si autentik.

atëherë nuk është çudi që të kemi edhe dijetarë që ushtrojnë detyrën e prijësit në fe, siç ishte Sufjani.

Një asket i kishte thënë nënës së tij: Oj nëna ime, më lër të përkushtohem për adhurimin e Allahut dhe mësimin e dijes! Nëna i dha leje. Ai u përkushtua për dije derisa u bë i zoti. U kthye prapë tek nëna. E trokiti derën. Nëna pyeti: Kush është. Jam filani, djali yt – u përgjigj. Të kemi dhënë për Allahun, kështu që më nuk të pranojmë.

Kështu kanë qenë nënat në të kaluarën, paçin mëshirë prej Allahut.

Nëna është shkollë, po e përgatite

Përgatit një popull me baza të shëndosha

Nëna është kopsht, po e ujite

Çel lule me petale shumë të bukura

Nëna është mësuesja e parë e mësuesve,

të bëmat e të cilëve kanë pushtuar horizontet

9. Vlera e mbajtjes së lidhjeve familjare

Allahu i Madhëruar ka urdhëruar në librin e Tij famëmadh për mbajtjen e lidhjeve familjare. Allahu thotë:

﴿وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا﴾

“Jepuni të afërmve, të varfrit dhe udhëtarit të drejtën e tyre, por mos bëni shpenzim të tepruar.” [Kurani: El-Isra: 26]

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ﴾

“Adhuroni Allahun dhe mos i shoqëroni Atij asgjë (në adhurim); silluni mirë me prindërit, të afërmit...” [Kurani:

En-Nisa: 36]

Profeti Muhamed [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] po ashtu ka porositur për mbajtjen e lidhjeve familjare. *“Frikësojuni Allahut dhe mbani lidhjet familjare mes jush!”*⁸–, thoshte ai.

Pra si shtytës të lidhjeve familjare e bëri takvanë (devotshmërinë). Askush përveç të devotshmëve nuk i mban lidhjet familjare. Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] nxiti për mbajtjen e lidhjeve familjare qoftë edhe me gjërat më të vogla e më të thjeshta. Me një rast ka thënë: *“Tregohuni bamirës ndaj të afërmve tuaj, qoftë edhe me dhënien e selamit-përshëndetjes.”*⁹

10. Mbajtja e lidhjeve familjare është prej gjërave më të dashura tek Allahu

Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] na mëson se, pas besimit, mbajtja e lidhjeve familjare është prej veprave më të pëlqyera dhe më të dashura tek Allahu. Në një hadith thotë: *“Veprat më të dashura tek Allahu janë: besimi në Allahun, mbajtja e lidhjeve familjare dhe urdhërimi për të mirë dhe ndalimi nga e keqja. Ndërsa veprat më të urryera tek Allahu janë: shirku (idhujtaria) dhe shkëputja e lidhjeve familjare.”*¹⁰

⁸Hadithin e transmeton Taberaniu në El-Mu’xhem el-eusat ndërsa Albani në Daifu-t-Tergib, 1501, e vlerëson si të dobët.

⁹Albani në Sahihu-l-xhamii, nr. 2838, e vlerëson si hasen.

¹⁰Albani në Sahihu-l-xhamii, nr.166, e vlerëson si hasen.

11. Mbajtja e lidhjeve familjare është slogani i besimit në Allahun dhe në Ditën e Fundit

Ebu Hurejra tregon se Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: *“Kush e beson Allahun dhe Ditën e Fundit, le ta nderojë mysafirin! Kush e beson Allahun dhe Ditën e Fundit, le t’i mbajë lidhjet familjare! Kush e beson Allahun dhe Ditën e Fundit, le të flasë mirë ose le të heshtë!”*¹¹

12. Mbajtja e lidhjeve familjare ruan njeriun nga vdekja e keqe

Enesi tregon se ka dëgjuar Profetin [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] duke thënë: *“Lëmosha dhe mbajtja e lidhjeve familjare janë gjëra me të cilat Allahu zgjat jetën dhe largon vdekjen e urryer dhe të frikshme.”*¹²

13. Mbajtja e lidhjeve familjare fal dhe shlyen mëkatet

Ibn Omeri rrëfen se te Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] erdhi një njeri, i cili tha:

“Unë kam bërë një mëkat të madh (andaj më thuaj se) a ka pendim për mua?”

A e ke nënën (gjallë)?- e pyeti.

Jo!-, u përgjigj.

Po teze a ke?-, e pyeti.

Ai tha: Po.

¹¹Hadithin e transmeton Buhariu.

¹²Hadithin e transmeton Mundhiriu në Et-Tergib ndërsa Albani në Daifu-t-Tergib, nr. 1490, e vlerëson të dobët.

I Dërguari tha: *Sillu mire me të* (sepse ky është pendimi yt)."¹³

14. Mbajtja e lidhjeve familjare lehtëson llogarinë para Allahut dhe mundëson hyrjen në Xhenet

Ebu Hurejra tregon se Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: *"Kush i ka tri gjëra Allahu do ta llogarisë me llogari të lehtë dhe do ta fusë në Xhenet me mëshirën e Tij.*

Shokët e Profetit thanë: "Na thuaj cilat janë ato gjëra, o i Dërguari i Allahut, u flijofshin prindërit tanë për ty!"

Ai tha: *T'i japësh atij që nuk të ka dhënë, t'i shkosh atij që nuk të vjen dhe ta falësh atë që të ka bërë padrejtësi. Nëse i bën këto (tri gjëra) Allahu do të të fusë në Xhenet."*¹⁴

Në një transmetim tjetër thuhet: *"Zbukuroje të folurit, përhape selamin, mbaji lidhjet familjare dhe falu ndërsa njerëzit janë fjetur do të hysh në Xhenet."*¹⁵

15. Mbajtja e lidhjeve familjare njeriut i dhuron pozitat më të larta në Ditën e Gjykimit

Ubade ibn Samiti rrëfen se Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë:

"A t'ju tregoj për atë me të cilën Allahu i ngrit gradat!"

¹³Hadithin e transmeton Mundhiri në Et-Tergib ndërsa Albani në Sahihu-t-Tergib, nr. 2504, e vlerëson si autentik.

¹⁴ Hadithin e transmeton Mundhiri në Et-Tergib, ndërsa Albani në Daifu-t-Tergib, nr. 1495, e vlerëson si të dobët.

¹⁵Albani në Sahihu-l-xhamii, nr. 1019, e konsideron si autentik.

Shokët e Profetit thanë: "Po, o i Dërguari i Allahut."

Ai tha: "Të jesh i butë me atë që të injoron (sillet keq me ty), ta falësh atë që të ka bërë padrejtësi dhe t'i shkosh atij që nuk të vjen."¹⁶

16. Kush dëshiron furnizim me bollëk dhe jetë të gjatë le t'i mbajë lidhjet familjare

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: "Kush ka dëshirë që të ketë furnizim të begatë dhe jetë të gjatë, le t'i mbajë lidhjet familjare."¹⁷

Ai po kështu ka thënë: "Mbajtja e lidhjeve familjare, edukata e mirë dhe fqinjësia e mirë gjallërojnë shtëpitë dhe e zgjasin jetën."¹⁸

17. Ai që mban lidhjet familjare nuk kërkon kompensim

Shumë njerëz kanë perceptime të gabuara përkitazi me mbajtjen e lidhjeve familjare. Mendojnë se duhet t'i bësh mirë vetëm atij që të ka bërë mirë, ta vizitosh vetëm atë që të ka ardhur. Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] na tërheq vërejtjen se koncepte si këto janë të gabuara. Duke na nxitur për mbajtjen dhe kultivimin e lidhjeve familjare, thotë: "Nuk llogaritet mbajtës i lidhjeve familjare ai që kërkon kompensim; mbajtës i lidhjeve familjare është ai që kur të

¹⁶ Albani në Daifu-t-tergib, nr. 1465, e vlerëson si shumë të dobët.

¹⁷ Hadithin e transmeton Buhariu në Edebu-l-mufred, ndërsa Albani në Sahihu-l-edebi-l-mufred, nr. 41, e vlerëson si autentik.

¹⁸ Albani në Es-silsiletu-s-sahihah, nr. 519, thotë se ka varg autentik të transmetuesve.

*tjerët i shkëpusin lidhjet, ai i mban.*¹⁹

Një njeri erdhi tek Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] t'i ankohej se ndonëse ai mbante lidhjet, ata i shkëputnin lidhjet me të, iu bënte mirë ndërsa ata i bënin keq, sillej mirë me ta, kurse ata e injoronin. Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] i tha: *“Nëse je siç po pretendon, atëherë ti me këtë sikur po iu hedh hi në gojë, dhe për aq kohë sa ti vazhdon kështu, do të kesh një ndihmëtar prej Allahut kundër tyre.”*²⁰

18. Lëmosha për të afërmin me shpërblim të dyfishuar: lëmoshë dhe mbajtje e lidhjeve

Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] nxit për të ngjallur shpirtin unifikues dhe dashamirës ndërmjet të afërmeve. Ndërkohë që nxit për të dhënë lëmoshë për të varfërit, na tregon se dhënia e saj të afërmeve nevojtarë është puna më e qëlluar në këtë drejtim. Ai thotë: *“Lëmosha për një të varfër është (ka shpërblimin) vetëm lëmoshë, ndërsa për të afërmin (e varfër) është lëmoshë dhe mbajtje e lidhjeve.”*²¹

19. Shkëputja e lidhjeve familjare si një prej shenjave të vogla të Kiametit

Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] thotë: *“Nuk do të ndodhë Kiameti përderisa të mos shfaqen fjalët dhe veprat e këqija (në njërin anë dhe), shkëputjet e lidhjeve familjare dhe fqinjësia e keqe (në anën tjetër).”*²²

¹⁹Hadithin e transmeton Buhariu.

²⁰Hadithin e transmeton Muslimi.

²¹Albani në Sahihu-l-xhamii, 3858, e vlerëson si autentik.

²²Albani në Es-silsiletu-s-sahihah, 3211, e vlerëson si autentik.

Ajo nga e cila na tërhoqi vërejtjen Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*], veç ka ndodhur. Fatkeqësisht, fjalët dhe punët e këqija janë pjesë e shumë njerëzve. Po kështu dhe shkëputja e lidhjeve familjare dhe farefisnore. Kalojnë muaj të tërë, e madje edhe vite, ndërsa ata, edhe pse gjenden në të njëjtin qytet, nuk vizitohen dhe nuk mbajnë lidhjet me njëri tjetrin. Kjo padyshim se është imazh i dobësisë së besimit.

20. Pasojat e shkëputjes së lidhjeve familjare

Koston e shkëputjes së lidhjeve familjare nuk mund ta përballojë njeriu as në këtë dhe as në botën tjetër. Na mjafton si njohuri se shkëputësi i lidhjeve familjare llogaritet në mesin e atyre që konsiderohen si shkatarraqë në tokë, ndaj të cilëve është mallkimi i Allahut dhe të cilët, si pasojë e veprave të tyre, janë të humbur. Allahu i Madhëruar thotë:

﴿وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾

“Sa për ata që shkelin besëlidhjen me Allahun, pasi janë zotuar për atë e, që këpusin lidhjet (familjare) që ka urdhëruar Allahu të ruhen dhe bëjnë çrregullime në Tokë - mbi ta rëndon mallkimi dhe përfundimi i keq.” [Kurani: Err-Rra’du: 25]

21. Mëshira nuk i zbret një populli në mesin e të cilëve ka edhe shkëputës të lidhjeve familjare

Transmetohet se derisa Ebu Hurejra ishte duke transmetuar (cituar) hadithe nga Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*], tha: la ndaloj të dëgjon hadithet (të qëndrojnë me ne) atij që është shkëputës i lidhjeve familjare! Një djalë i ri u ngrit dhe

shkoi te halla, me të cilën kishte vite që ishte në hasmëri dhe u pajtua. Çfarë ndodhi, çfarë të shtyu të vish të pajtohesh me mua?- e pyeti. I tregoi se çfarë kishte dëgjuar. Kthehu dhe pyete Ebu Hurejran përse (duhej ta braktiste takimin me ta shkëputësi i lidhjeve familjare)? U kthye dhe e pyeti. Ebu Hurejra tha: Për shkak se unë kam dëgjuar Profetin [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] duke thënë: “Mëshira nuk zbret mbi një popull (grup njerëzish), në mesin e të cilëve është edhe shkëputësi i lidhjeve familjare.”²³

22. Shkëputja e lidhjeve familjare si shkak i fundosjes në tokë, transformimit dhe gjuajtjes nga qielli

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: “Një grup i këtij ummeti do të kalojnë natën duke ngrënë, pirë, dëfryer e lozur, ndërsa kur të gdhijnë do të jenë shndërruar në majmunë dhe derra. Ata do të goditën me fundosje në tokë dhe do të gjuhen (me gurë) nga qielli. Kur të zgjohen njerëzit do të thonë: Mbrëmë është fundosur filani, mbrëmë është fundosur shtëpia e filanit... Atyre, (gjegjësisht) disa fiseve dhe familjeve (prej tyre), do t’u hedhen gurë nga qielli mu ashtu sikur që iu hodhën popullit të Lutit...

Disa fiseve dhe familjeve, për shkak të konsumimit të alkoolit, veshjes së mëndafshit, marrjes së këngëtareve (angazhimit të tyre), ngrënies së kamatës dhe shkëputjes së lidhjeve familjare, do t’u dërgohet erë e thatë e cila (do t’i shkatërrojë ata siç) e shkatërroi popullin e Adit.”²⁴

²³ Albani në Daifu-l-xhamii, nr. 1463, e vlerëson të dobët.

²⁴ Albani në Daifu-t-Tergib, nr. 1406, e konsideron të dobët.

23. Shkëputja e lidhjeve familjare shkak për refuzimin e veprave

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: “Veprat e njerëzve ekspozohen çdo të enjte dhe çdo natë të xhumasë (dhe vlerësohen), kështu që vepra e atij që ka shkëputur lidhjet familjare nuk pranohet.”²⁵

24. Allahu i shkëput lidhjet me atë që i shkëput lidhjet familjare

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: “Kur Allahu i Madhëruar krijoi krijesat dhe mbaroi me to, u ngrit farefisnia²⁶ dhe tha: Ngritja (ime në këtë kohë dhe në këtë vend) është ngritja e atij që kërkon mbrojtjen Tënde nga shkëputja (e lidhjeve).

Allahu tha: *Po, a nuk je i kënaqur që të mbaj lidhjet me atë që mban dhe t'i shkëpus lidhjet me atë që i shkëput lidhjet familjare?*

Gjithsesi- u përgjigj.

Atëherë kjo qoftë për ty- i tha Allahu.

Pastaj Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] tha: Lexoni (nga Kurani) po deshët (të bindeni):

﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ﴾

²⁵ Albani në Sahihu-t-Tergib, nr. 2538, e vlerëson si hasen.

²⁶ Në hadith farefisnia ka ardhur me shprehjen ‘err-rrahim’ -mitër, duke aluduar në gjënë e cila sipas gjakut i mban njerëzit afër. Përkthyesi.

“Nëse ju (o hipokritë) i ktheni shpinën besimit, atëherë do të bënit ngatërresa në Tokë dhe do t’i shkatërronit lidhjet farefisnore. Këta janë ata, të cilët Allahu i ka mallkuar, i ka bërë të shurdhër dhe ua ka verbuar shikimin.” [Kurani: Muhamed: 22-23]²⁷

25. Shkëputësi i lidhjeve familjare nuk e ndien aromën e Xhenetit

Xhabiri tregon e thotë: Derisa ishim duke qëndruar bashkë një ditë, erdhi Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] i cili tha: *“O ju besimtarë! Keni frikë Allahun dhe mbani lidhjet tuaja familjare sepse nuk ka (vepër me) shpërblim më të shpejtë sesa mbajtja e lidhjeve familjare Keni në konsideratë veten dhe largohuni nga padrejtësia sepse nuk ka (vepër me) dënim më të shpejtë se dënimi për padrejtësinë. Ruhuni nga arroganca ndaj prindërve sepse, pasha Allahun, erën e Xhenetit që ndihet në distancë njëmijë vjeçare, nuk do ta ndiejnë (nuhasin) ai që është arrogant ndaj prindërve, ai shkëput lidhjet familjare, laviri i moshuar, ai që tërheq rrobën (poshtë zogut të këmbës) nga mendjemadhësia sepse lartësimi i takon vetëm Allahut, Zotit të botëve.”*²⁸

26. Gjërat që ndihmojnë për bamirësinë ndaj prindërve

Ndoshta dikush do të pyeste:

Cilat janë ato gjëra që na ndihmojnë të jemi bamirës dhe respektues të prindërve?

²⁷ Hadithin e transmeton Muslimi.

²⁸ Albani në Daifu-t-Tergib, nr. 1485, e konsideron shumë të dobët.

I dashur vëlla,

Gjërat që të ndihmojnë të jesh bamirës dhe respektues i prindërve janë –falë i qofshim Allahut- shumë. Ne do të sjellim disa syresh prej tyre duke shpresuar se do të jeni një ndihmesë konkrete për ju në këtë drejtim.

26.1. Jetësimi i besimit të pastër e të shëndoshë në Allahun e Madhëruar

Të jetësosh besimin e pastër në Allahun do të thotë t'i bindesh urdhrave të Tij dhe të largohesh nga ndalesat e Tij. Urtësia se përse besimtarët nxitojnë dhe garojnë ndërmjet vete për respektimin e prindërve është se ata duan ta çojnë në vend një prej urdhrave të Zotit të tyre.

26.2. Kërkimi i ndihmës nga Allahu për respektimin e prindërve

Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] i tha Muadhrit një ditë: *“O Muadh, për Allahun, unë të dua!.. Të këshilloj o Muadh dhe të porosis që pas çdo namazi të thuash çdoherë: 'O Allahu im, më ndihmo të të përmend, të të falënderoj dhe të të adhuroj bukur.’”*²⁹

Nëse respektimi i prindërve është një prej imazheve të adhurimit të Allahut, atëherë, vëlla i dashur, nuk të mbetet tjetër veçse ta lutësh Allahun që të të ndihmojë për këtë adhurim, pra për bamirësinë dhe respektin ndaj prindërve.

Shpjegim me rëndësi:

Është krijuar një bindje e gabuar te shumë njerëz përkitazi

²⁹Albani në Sahihu-n-Nesaij, nr. 1302, e konsideron autentik.

me respektimin e prindërve. Mendojnë se këtë ua kemi borxh për shkak të sakrificës së tyre, për shkak se nëna e ka bartur nëntë muaj në bark dhe i ka dhënë gji për dy vjet. Kjo është bindje e gabuar sepse bamirësia dhe respekti ndaj prindërve janë obligim edhe nëse prindërit janë arrogant e të pasjellshëm ndaj teje. Fëmija e ka detyrë të ketë mirësjellje ndaj tyre, për shkak se Allahu i ka urdhëruar me një gjë të tillë, dhe për këtë shkak, respektimi i prindërve konsiderohet si formë e respektimit të Allahut të Madhëruar.

26.3. Që ta dëshmosh Islamin praktikisht mu ashtu siç e dëshmove me fjalë

Kjo bëhet duke praktikuar tërë atë që di. Së këndejmi, njerëzit përreth nuk do të të shohin ty, por duke shikuar moralin, sjelljet dhe raportet tua me prindërit do ta shohin Islamin.

26.4. Leximi i Kuranit dhe veprimi sipas tij

Ibn Mes'udi thoshte: "Nëse dëgjon këtë thirrje (nga Kurani): ***"O ju që keni besuar!"***, atëherë hapi veshët dhe përkushtohu sepse ose bëhet fjalë për ndonjë të mirë që urdhëroresh ta bësh, ose për ndonjë të keqe që urdhëroresh ta braktisësh.

Ajo që duhet të kesh parasysh është se çdo ajeti apo urdhri të këtillë duhet t'i përgjigjesh me: ***"Dëgjuam dhe respektuam!"*** dhe gjuha jote duhet të lëvizë duke thënë: ***"Nxitova për tek Ti, Zoti im, që të jesh i kënaqur!"***

26.5. Të jesh i vetëdijshëm se sikur që sillesh ti, do të sillen me ty

Dije, vëlla i nderuar, se si të sillesh, do të sillen me ty, atë që mbjellë, do ta korrësh.

Dijetarët kanë përmendur rastin e një njeriu, i cili ndihej i stresuar e i shqetësuar nga prindi i tij i moshuar. Nuk duronte më shërbimin ndaj tij andaj vendosi ta vrasë. E mori dhe e dërgoi në një vend të largët që ta mbysë. Kur arriti te një shkëmb, u ndal.

Çfarë do të bësh me mua?- e pyeti babai.

Dua të të mbys- ia ktheu i biri.

Pse, a kështu ma shpague të mirën?!- ia ktheu babai.

Jam lodhur dhe jam mërzitur me ty, kështu që dua të të mbys.

O biri im, nëse e ke patjetër të më mbysësh, atëherë më mbyt tek ai shkëmbi tjetër- i tha.

Djali u çudit. E çfarë ka nëse të mbys këtu ose atje?!- e pyeti.

O biri im, nëse ky është shpërblimi për llojin e veprës, atëherë më mbyt tek ai shkëmbi tjetër, sepse atje e kam mbytur unë babanë tim.

Mos harro se edhe ty do të të ndodhë kështu.

26.6. Përmbajtja fesë së Allahut dhe shumimi i veprave të mira

Allahu thotë:

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنبِيئًا﴾

“...E sikur të vepronin ata siç këshilloheshin, kjo për ata do të ishte më mirë dhe do të ishin më të fortë në besim.” [En-Nisa: 66]

Katadeja thoshte: Sa i përket jetës së kësaj bote, i përforcon me mirësi dhe vepra të mira, ndërsa në ahiret i përforcon në varr.

Kështu, angazhimi i vazhdueshëm në respektimin e prindërve është shkak që njeriu të fitojë dashurinë e Allahut të Madhëruar, atë dashuri që është shkak për mbrojtjen e njeriut dhe përkrahjen e tij për të bërë vepra të mira, në mesin e të cilave është edhe respektimi i prindërve dhe mirësjellja me ta.

26.7. Ikja nga pasimi i verbër i njerëzve

Të kërkosh kënaqësinë e njerëzve ose të veprosh sipas tekeve dhe qejfeve të tyre është rrugë e gabuar që çon në mëkat ndaj prindërve. Kjo sepse gjendja e shumicës së njerëzve është siç e ka përkrahur Allahu:

﴿وَأِنْ تَطَعُوا كَثُرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾

“Nëse i bindesh shumicës së njerëzve që gjenden në tokë, ata do të të shmangin nga rruga e Allahut. Ata ndjekin vetëm hamendjet. Ata vetëm gënjejnë.” [El-En’amë: 116]

Ndodh që njeriu të bëjë vepra e gjeste që janë mëkat ndaj prindërve, ndërsa ai nuk e ka fare idenë se është duke e bërë një gjë të tillë.

26.8. Pasimi i Profetëve [alejhimusselam]

Allahu i Madhëruar nuk na ka urdhëruar ta pasojmë lindjen ateiste e as perëndimin femohues, por na ka urdhëruar që t'i pasojmë Profetët dhe të ecim gjurmëve të tyre.

Allahu thotë:

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبُهَادِهِمْ افْتَدَى﴾

“Këta janë ata, të cilët Allahu i ka udhëzuar në rrugën e drejtë, andaj edhe ti (o Muhamed) ndiq rrugën e tyre...” [El-En’amë: 90]

Allahu i Madhëruar na ka rrëfyer edhe për raportet e tyre me prindërit. Duke na folur për Nuhun [alejhis-selam] thotë:

﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَرِدِ الظَّالِمِينَ
إِلَّا تَبَارًا﴾

“O Zoti im, falmë mua dhe prindërit e mi, si dhe çdo besimtar, që kërkon strehim në shtëpinë time! Fali të gjithë besimtarët e besimtare, ndërsa keqbërësve shtoj vetëm shkatërrim!” [Nuh: 28]

Në lidhje me Ibrahimin [alejhis-selam] thotë:

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾

“O Zoti ynë, më fal mua, prindërit e mi dhe besimtarët në Ditën kur do të jepet llogari!” [Ibrahim: 41]

Për Jahjanë [alejhis-selam] thotë:

﴿وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا﴾

“Dhe i sjellshëm ndaj prindërve të vet, nuk ishte i ashpër dhe i padëgjueshëm.” [Merjem: 14]

Për Isanë [alejhis-selam] thotë:

﴿وَوَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا﴾

“Dhe që të jem i mirë ndaj nënës sime dhe nuk më ka bërë të ashpër dhe të padëgjueshëm.” [Merjem: 32]

Ndërsa sa i përket Profetit tonë, Muhamedit [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem], atij i vdiqën prindërit kur ishte i vogël, kështu që nuk pati fatin të rritej bashkë me ta. Ai shprehte dashuri prindërore për gratë që morën përsipër përkujdesjen ndaj tij, Ummu Ejmenin dhe gjidhënësen Halime. Të parën e quante nënë, ndërsa të dytën e nderonte dhe e shpërblente.

Lutje plot mëshirë

Do të doja që secili të lexojë me vëmendje ajetet në vazhdim në të cilat Allahu përshkruan këshillën që Ibrahim [alejhis-selam] i jepte të atit. Në secilin ajet mund të vërehet shprehja përkëdhelëse ‘o babai im’, e cila reflekton dashuri, butësi dhe mëshirë.

Ibrahimi [alejhis-selam] vazhdoi me këtë metodë edhe atëherë kur babai i tij filloi t’i fliste me tone të ashpra, atëherë kur filloi ta kërcënonte se po e këshilloi prapë do të sillej ndryshe me të, e madje edhe kërkoi edhe ta braktiste, të shkëpuste marrëdhëniet me të. Prapë, Ibrahim [alejhis-selam] u shfaq i butë dhe plot edukatë. E përshëndeti me selam dhe i tha se do të kërkonte falje tek Allahu për të.

Kështu është edukata, të cilën nuk mund ta përvetësojnë vetëm se të sinqertit.

Në vazhdim ajetet fisnike:

﴿وَأذُكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا * إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا

يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا * يَا أَبَتِ إِنَّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا * يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا
* يَا أَبَتِ إِنَّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا * قَالَ
أَرَاغِبُ أَنتَ عَنِ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ لِأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا * قَالَ سَلَامٌ
عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

“Trego në Libër për Ibrahimin! Ai ishte njeri i së vërtetës dhe profet. Ai i tha të atit: “O babai im, përse adhuron atë që as nuk dëgjon, as nuk sheh e as që mund të të sjellë ndonjë dobi? O babai im, mua më ka ardhur prej diturisë, çfarë s’ të ka ardhur ty; andaj ndiqmë mua dhe unë do të të udhëzoj në rrugën e drejtë! O babai im, mos adhuro djallin, sepse ai është gjithmonë i pabindur ndaj të Gjithëmëshirshmit. O babai im, unë kam frikë se mos të vjen ndonjë dënim nga i Gjithëmëshirshmi e kështu të bëhesh i afërm i djallit!” Ai u përgjigj: “O Ibrahim! Si guxon t’i hedhësh poshtë zotat e mi?! Nëse nuk heq dorë, unë do të të mbys me gurë; andaj, largohu prej meje për një kohë të gjatë!” Ibrahim i tha: “Shpëtimi qoftë mbi ty! Do t’i lutem Zotit tim që të të falë. Me të vërtetë, Ai është i mirë me mua.” [Merjem: 41-47]

26.9. Përvetësimi i etikës së gjeneratës së parë në respektimin e prindërve

Kur shfletojmë biografitë dhe veprat e të parëve tanë, skuqemi nga vetvetja për veprat e pakta që kemi në raport me ta. Sigurisht, ato kanë qenë të shumta dhe përrallore për nga përmbajtja për shkak të sinqeritetit të tyre në raport me Allahun.

Në vazhdim do të sjell disa shembuj për të parë respektin e tyre për prindërit.

Autori i librit '*Ujun el-ahbar*' përmend këtë rast interesant:

I është thënë Omer ibn Zejdit: Si të respekton djali yt (na tregon formën si manifestohet respekti i tij)?

Ai tha: Nuk ndodh të ecim bashkë gjatë ditës, e të mos më qëndrojë prapa, dhe gjatë natës, e të mos më qëndrojë para. Nuk ka ndodhur kurrë që ai të fle lart e unë poshtë.

Një njeri iu drejtua Omer ibn Hattabit [*radijAllahu anhu*]: Unë e kam nënën të shtyrë në moshë dhe nuk ndodh kurrë të dalë për ndonjë punë të saj jashtë shtëpisë e që të mos jetë shpina ime mjeti që e bartë atë. A thua vallë, i kam dalë haku (kam përmbushur obligimet ndaj saj) apo jo?

Jo, sepse ajo të bartte ty ndërsa dëshironte që ti të jetoje, kurse ti e bart atë por dëshiron që ajo të ndahet prej teje (të vdesë ajo).

Prindi është derë e mesme e Xhenetit

Transmetohet se një njeri erdhi tek Ebu Derdaja dhe i tha: Babai më bënte presion vazhdimisht që të martohesha, ndërsa tani që jam martuar më urdhëron të shkurorezohem, çfarë të bëj? Unë nuk do të urdhëroj që ta kundërshtosh babanë por as që ta divorcesh gruan përveç që dua të të rrëfej -nëse do- një hadith që e kam dëgjuar nga i Dërguari i Allahut [*sal-lAllahu alejhi ue sel-lem*]. E kam dëgjuar duke thënë: "*Prindi është dera e mesme e Xhenetit, andaj në daç përkujdesu për atë derë e në daç mos u përkujdes.*"³⁰

Burejde rrëfen se një njeri kishte ardhur tek i Dërguari i

³⁰ Hadithin e transmeton Tirmidhiu ndërsa Albani e konsideron si autentik.

Allahut [*sal-IAllahu alejhi ue sel-Iem*] dhe i kishte thënë:

"O i Dërguari i Allahut, unë e kam bartur nënën tim në qafë dy fersahë (16 km) në një vapë përvëluese që po ta hidhje edhe mishin në rërë do të skuqej, a thua vallë a kam përmbushur falënderimin ndaj saj?"

"Ndoshta ke arritur ta falënderosh për një dhimbje të vetme gjatë shtatzënisë." – iu përgjigj i Dërguari i Allahut [*sal-IAllahu alejhi ue sel-Iem*].

Mirësjellje përtej imagjinatës

Zejnu-I-Abidin Ebu-I-Hasen Ali ibn El-Husejn ibn Ali ibn Ebi Talibi, njëri prej zotërinjve tabiinë, ishte shumë respektues ndaj nënës së tij.

Një ditë i thanë: "Ti je njeriu më respektues për nënën, por nuk po të shohim të hash me të në një pjatë."

Ai tha: Kam frikë që dora ime t'i paraprijë asaj (të marrë atë) që ka shikuar syri i saj e të bëhem kështu i jorespektues ndaj saj.

Abdullah ibn Aunin e thirri nëna e tij e ai iu përgjigj duke e ngritur zërin pak më shumë se zëri i nënës. Këtë e konsideroi si mëkat andaj në shenjë shpagimi liroi dy robër.

Në *Ujun el-ahbar* rrëfëhet tregimi nga Me'muni [*Allahu e mëshiroftë*], i cili thotë: "Nuk kam parë fëmijë më të dëgjueshëm e më të respektueshëm për prindërit se sa Fadl ibn Jahja me babanë e tij. Respektimi i tij për babanë kishte arritur në nivel të lartë. Babai i tij nuk merrte abdes vetëm se me ujë të ngrohtë dhe duke qenë në burg gardiani nuk i kishte lejuar në një natë të ftohtë që të ndezin zjarr dhe ta ngrohin ujin. Fadli kishte marrë enën ku e vendosnin ujin për

abdes dhe e kishte mbajtur me dorë mbi qiriun që iu shërbente për ndriçim deri në mëngjes, kur babai ishte ngritur për ta falur namazin e sabahut ndërsa uji ishte ngrohur mjaftueshëm për abdes.

26.10. Kërkimi i shpërblimit nga Allahu i Madhëruar

Besimtari synon gjithmonë shpërblimin e Allahut. Ky synim është para çdo synimi tjetër. Një ndër mënyrat e realizimit të këtij qëllimi janë veprat e mira, në të cilat, sigurisht, vend me rëndësi zë edhe respektimi i prindërve, madje është prej veprave që më së shumti të afrojnë tek Allahu i Madhëruar.

26.11. Frika nga refuzimi

Tri ajete kanë ardhur paralel tri gjërave

Ibn Abbasi [*Allahu qoftë i kënaqur me të dy*] thoshte: "Tri ajete janë shpallur me nga tre gjëra paralele, që njëra pa tjetrën nuk pranohet.

Ajeti i parë:

﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾

"...Bindjuni Allahut, bindjuni të Dërguarit..." [En-Nisa: 59]

Kështu, kush e respekton Allahun ndërsa nuk e respekton Profetin, nuk llogaritet ta ketë respektuar as Allahun.

Ajeti i dytë:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾

"Faleni namazin, jepeni zeqatin..." [El-Bekare: 43]

Kështu, ai që falet ndërsa nuk e jep zekatin, nuk i pranohet.

Ajeti i tretë:

﴿أَنْ أَشْكُرَ لِي وَلَوْلَا دَيْكَ﴾

“...Bëhu falënderues ndaj Meje dhe ndaj prindërve tu...”

[Llukman: 14]

Kështu, kush e falënderon Allahun ndërsa nuk i falënderon prindërit, nuk i pranohet.”

26.12. Njohja me vlerat e mbajtjes së lidhjeve familjare në përgjithësi dhe të respektimit të prindërve në veçanti

Njeriu është armik i asaj që nuk e njeh, kështu, po t’i njihje mirësitë e respektimit të prindërve, do të ecte me hapa të shpejtë në këtë drejtim ngase kjo është rrugë për të fituar dashurinë dhe kënaqësinë e Allahut.

Në vazhdim po i paraqesim disa nga mirësitë dhe vlerat e respektimit të prindërve:

1) Përmes kësaj vepre Allahu largon brengat e fatkeqësitë

Respektimi i prindërve është shkak për largimin e brengave dhe mërzive. Për ta kuptuar më mirë, hadithin e atyre që i zuri nata në shpellë,³¹ Buhariu e ka emërtuar: *‘Kapitulli mbi pranimin e duasë së atij që i respekton prindërit.’*

³¹ Fjala është për hadithin që transmetohet nga Abdullah ibn Umeri [radijAllahu anhumu]: “Tre veta nga gjeneratat para jush u nisën për rrugë, e një ditë i zuri nata para një shpelle në të cilën hynë për të fjetur. Një shkëmb u rrokullis nga kodra dhe e mbylli plotësisht hyrjen e shpellës. Ata thanë: “Shpëtimi nga ky shkëmb është vetëm që ta lusim Allahun e Madhërishëm që ta largojë për hir të veprave

2) Të fitosh lutjen e prindërve d.t.th. të fitosh suksesin në këtë botë dhe shpëtimin në botën tjetër

Kush fiton lutjen e prindërve, ai ka fituar këtë dhe botën tjetër, ngase Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: *“Kënaqësia e Allahut është në kënaqësinë e prindërve dhe hidhërimi i Tij është në hidhërimin e tyre.”*³²

3) Respektimi i prindërve shkak për shtim të pasurisë dhe jetës

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] ka thënë: *“Kush ka qejf që Allahu t’ia shtojë pasurinë dhe t’ia zgjasë jetën, le t’i mbajë lidhjet familjare!”*³³

Në një transmetim të Bejhakiut qëndron: *“...le t’i respektojë prindërit dhe le t’i mbajë lidhjet familjare!”*

Respektimi i prindërve në fakt është falënderim për Allahun,

tona të mira”. Njëri prej tyre tha: “O Zoti im, unë i kam pasur prindërit pleq të thinjur dhe asnjëherë nuk u kam dhënë të hanë e as të pinë fëmijëve të mi e as mallit tim (shërbëtorëve) para tyre. Një ditë më argëtoi kërkimi i kullosës më të mirë për kopenë time e nuk erdha me kohë, prandaj ata kishin fjetur. Unë e mola qumështin në enë dhe ua solla por i gjeta duke fjetur. Më erdhi keq t’i trazoj, por nuk doja që t’i ushqej familjen dhe shërbëtorët para tyre, prandaj kam pritur me enë në dorë dhe kam shikuar kur do të zgjohen e kjo pritje ka zgjatur deri në agim. Fëmijët e mi aty te këmbët e mia klithnin të uritur, por unë u dhashë qumësht vetëm pasi janë zgjuar prindërit dhe e kanë pirë qumështin të cilin ua kisha sjellë. O Zoti im! Nëse këtë e kam bërë vetëm për Ty e për askënd tjetër, atëherë na e largo neve këtë shkëmb nga hyrja e kësaj shpelle në të cilën gjendemi!” Shkëmbi lëvizi pak, por jo edhe aq sa të mund të dalin!...”

³² Albani në Es-Silsiletu-s-Sahihah, nr. 516, e konsideron si hasen.

³³ Albani në Sahihu-l-xhamii, nr. 6291, e konsideron si autentik.

sepse Allahu ka thënë:

﴿أَنْ أَشْكُرَ لِي وَلَوْلَا الذِّكْرُ﴾

"...Bëhu falënderues ndaj Meje dhe ndaj prindërve tu..."

[Llukman: 14]

4) Respektimi i prindërve shlyen mëkatet e mëdha

Mekhuli thoshte: *'Mirësjellja me prindit shlyen mëkatet e mëdha dhe njeriu vazhdon të ketë mundësi mirësjellje për aq kohë sa në lozën e tij ka më të vjetër se ai.'*

5) Mirësjellja me prindërit është ekuivalente në shpërblim me haxhin, umren dhe xhihadin

Një njeri erdhi tek Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] dhe i tha:

"Zemra ma do të shkojë në xhihad, por nuk kam mundësi!"

"A e ke ndonjërin nga prindërit gjallë?" – e pyeti Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem].

"Po, nënën"-, u përgjigj njeriu.

*"Atëherë lute Allahun për mirësjellje ndaj saj, sepse po veprope kështu, ti je haxhi, umrexhi (ai që kryen umren) dhe muxhahid (luftëtar në rrugën e Allahut)."*³⁴

6) Mirësjellja me prindërit shkak i vdekjes së mirë

Po vëllezër, mirësjellja me prindërit është mënyrë e shprehjes së adhurimit të Allahut dhe respektimit të Tij. Është ligj i Allahut që njeriu të vdesë siç ka jetuar dhe të ringjallet siç ka vdekur. Kështu, kush ka jetuar duke qenë i mirësjellshëm me prindërit, do të vdesë duke e adhuruar

³⁴ Albani në Daifu-t-Tergib, nr. 1475, e konsideron si të dobët.

Allahun.

Një djalosh i ri ishte shumë i sjellshëm me prindërit. U sëmur për vdekje. Njerëzit vinin për ta parë dhe ia përkujtonin shehadetin. Në fakt, ishte vetë ai që u thoshte atyre: Thoni: *'La ilahe il-la Allah!'*

7) Mirësjellja me prindërit shkak për faljen dhe mëshirimin e Allahut

Nëse Allahu e ka falur një grua të pandershme për shkak se i ka dhënë ujë për të pirë një qeni, atëherë si nuk e fal njeriun që përkujdeset për prindërit, iu ofron ushqim dhe pije si dhe i nderon e i respekton ata?! Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sellem] ka thënë: *"Të mëshirshmit i mëshiron Mëshiruesi, andaj, mëshirojini këta që janë në tokë, që t'ju mëshirojë Ai që është në qiell."*³⁵

8) Mirësjellja me prindërit shkak për pranimin e veprave dhe faljen e gabimeve

Allahu ka thënë:

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَن أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي دُرِّيِّ إِنَِّّي نَبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ * أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾

"Njeriun e kemi porositur të jetë i sjellshëm ndaj prindërve të vet. Nëna e mbart atë me mund dhe me mund e lind. Ai mbartet dhe ushqehet me gji për tridhjetë muaj dhe, kur

³⁵ Transmeton Tirmidhiu ndërsa Albani në Sahihu-t-Tirmidhiij, nr. 1924, e konsideron autentik.

arrin në moshën e burrërisë e i mbush dyzet vjet, ai thotë: “O Zoti im! Më frymëzo që të të falënderoj për begatitë që Ti më ke dhënë mua dhe prindërve të mi dhe që të bëj vepra të mira, me të cilat Ti do të jesh i kënaqur! Më dhuro pasardhës të mirë! Tek Ti kthehem i penduar dhe Ty të dorëzohem!”. Këta janë ata njerëz, të cilëve do t’ua pranojmë veprat e tyre më të mira e nuk do t’ua vëmë re veprat e tyre të këqija. Ata do të jenë banorë të Xhenetit; ky është premtimi i vërtetë, që u është premtuar.” [El-Ahkaf: 15-16]

9) Mirësjellja me prindërit shkak për të hyrë në Xhenet

Tajsele ibn Mejjasi rrëfen: "Isha me nexhdetët³⁶ kështu që bëra disa mëkate të cilat i shihja për të mëdha. Ia përmenda këtë Ibn Omerit ndërsa ai, pasi që më bindi se nuk ishin mëkate të mëdha, më tha:

A e ke frikë Xhehenemin dhe a ke dëshirë të hysh në Xhenet?

Po, pasha Allahun- i thashë.

Ai tha: A i ke gjallë prindërit?

E kam nënën- iu përgjigja.

Ai tha: Për Allahun, po i fole butë dhe e ushqeve, do të hysh në Xhenet, me kusht që të mos bësh mëkate të mëdha.³⁷

10) Dy dyer të Xhenetit për atë që i respekton prindërit

Ibn Abbasi [*radijAllahu anhumu*] ka thënë:

"Nuk ka besimtar që i ka dy prindër myslimanë dhe që gdhin

³⁶ Ithtarët e rebelit Nexhde ibn Amir, që ishin haruras (nga vendi Harura).

³⁷ Hadithin e transmeton Buhariu në El-Edeb el-mufred, ndërsa Albani në Sahihu-l-Edebi-l-Mufred, nr. 6, e konsideron si autentik.

me shërbim ndaj tyre duke shpresuar në shpërblimin e Allahut e që Allahu të mos ia hap dy dyer të Xhenetit, nëse janë dy, ose një derë nëse është vetëm njëri gjallë. Nëse njëri nga prindërit hidhërohet me të, Allahu nuk pajtohet me të pa u pajtuar më parë prindi i tij me të."

Dikush e pyeti: A edhe nëse i bëjnë padrejtësi?

Po, edhe nëse i bëjnë padrejtësi – u përgjigj Ibn Abbasi.

Bamirësia ndaj prindërve pas vdekjes

Respekti për prindërit nuk mbaron me vdekjen e tyre. Ebu Usejd Malik ibn Rebiah rrëfen:

Ishim tek i Dërguari i Allahut [*sal-lAllahu alejhi ue sel-lem*] kur tha një njeri: O i Dërguari i Allahut, tani që më kanë vdekur prindërit, a ka mbetur diç me të cilën unë mund t'i respektoj ende ata?

Ai tha: Po, janë katër vepra: **lutja për ta**, kërkimi i faljes për ta, përmbushja e premtimeve të tyre, respektimi i shokëve (respektivisht shoqeve) të tyre, dhe mbajtja e lidhjeve familjare të cilat nuk mund të mbahen vetëm se nëpërmjet tyre³⁸ (ata janë shkak për këtë lidhje).

Bamirësi ndaj prindërve është dhe respektimi i miqve dhe dashamirëve të tyre

Abdullah ibn Dinari rrëfen se Abdullah ibn Omeri e takoi një malësor në një rrugë të Mekkes, të cilit i dha selam, e hipi në

³⁸ Për qëllim është se lidhjet me axhallarët ose dajallarët mbahen për shkak të babait, respektivisht nënës.

gomarin e tij dhe ia dha fesin e kokës që mbante për vete.

Ibn Dinari thotë: I thamë: Allahu të bëftë të hajrit, përse ia dhe këto gjëra kur malësorët do të pajtonin edhe po t'u jepej diçka e vogël?

Ibn Omeri tha: Babai i tij ka qenë mik i babait tim, Omerit, dhe unë e kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut duke thënë: *“Mirësjellja më madhështore është që njeriu të mbajë lidhjet me familjen e mikut të babait të tij.”* Në një transmetim tjetër qëndron dhe kjo shtesë: *“Mirësjellja më madhështore është që pas vdekjes së të atit njeriu të mbajë lidhjet me familjen e mikut të tij.”* Ndërsa në një transmetim të tretë qëndron: *“Ruaji miqtë e babait tënd dhe mos i shkëput lidhjet me të që mos të ta shuajë Allahu dritën tënde.”*

26.13. Frika nga fundi i keq i mëkateve

Prej gjërave që të ndihmojnë të jesh i mirësjellshëm ndaj prindërve është edhe frika nga ndëshkimi për arrogancë ndaj tyre.

Po cili është ndëshkimi për vrazhdësinë dhe sjelljen e keqe ndaj prindërve?

1) Frikësoju lutjes së nënës kundër teje

Lutja e prindërve është në kuadër të lutjeve që pranohen. Bazuar në këtë, i mençuri do të përpiqej dhe angazhohej që të përfitojë me një lutje të mirë të prindërve për të që të shpëtojë në këtë dhe në botën tjetër.

Po vëllezër, do të angazhohej shumë seriozisht sepse Allahu i Madhëruar çdo mëkati ia ka shtyrë dënimin për në botën tjetër, me përjashtim të arrogancës ndaj prindërve. Kështu, le t'i ruhem lutjeve të tyre kundër nesh, sepse ajo është e

pranuar. I Dërguari i Allahut [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] ka thënë: *“Tri lutje janë të pranuara hiç pa dyshim: (në mesin e të cilave) dhe lutja e prindit kundër fëmijës së tij.”*³⁹

2) Kujdes arrogancën ndaj prindërve sepse ndëshkimi është i përshpejtuar

I Dërguari i Allahut [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] ka thënë: *“Nuk ka mëkate që, krahas ndëshkimit të rezervuar në botën tjetër, meritojnë t’u përshpejtohet dënimi edhe në këtë botë sikurse padrejtësia dhe shkëputja e lidhjeve farefisnore.”*⁴⁰

Në një version tjetër qëndron:

*“Dy dyerve iu përshpejtohet ndëshkimi në këtë botë: padrejtësisë (dhunës) dhe arrogancën (ndaj prindërve).”*⁴¹

Dhe jo vetëm kaq. Arroganca ndaj prindërve, siç ka shpjeguar i Dërguari i Allahut [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*], është prej mëkateve më të mëdha. Në një hadith qëndron:

“A t’iu rrëfej për mëkatin më të madh (tha tri herë)?

Po, gjithsesi, o i Dërguari i Allahut-, i thanë.

*Ai tha: Të bërit shok Allahut, arroganca ndaj prindërve...”*⁴²

3) Arroganca ndaj prindërve shkatërron veprat

Amr ibn Murre Xheheniu rrëfen:

Një njeri erdhi te Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] dhe i tha: O i Dërguari i Allahut, çfarë thua për mua që kam

³⁹Hadithin e transmetojnë Ahmedi, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu. Albani thotë se është hasen.

⁴⁰ Hadithin e transmeton Tirmidhiu ndërsa Albani e konsideron si autentik.

⁴¹Albani në Sahihu-l-xhamii, 2810, e konsideron si autentik.

⁴² Hadithin e transmeton Buhariu.

dëshmuar se nuk ka zot përveç Allahut dhe se ti je i Dërguar i Tij, kam falur pesë namazet, kam dhënë zekatin dhe kam mbajtur agjërimin?

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] i tha: *Kush vdes në një gjendje të këtillë, në Ditën e Llogarisë do të jetë kështu –dhe i vendosi dy gishtërinjtë ngjitur njëri me tjetrin-me Profetët, të singertit dhe dëshmorët, me kusht që të mos ketë kundërshtuar prindërit.*⁴³

Dëshmia që merret nga hadithi është se në të pranimiti i veprave kushtëzohet me respektimin e prindërve. Nëse autori i atyre veprave madhore (shehadetit, namazit, zekatit dhe agjërimit) është arrogant ndaj prindërve, atëherë prej tij nuk pranohet asgjë. Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] thotë: *“Tre vetave në Ditën e Llogarisë Allahu nuk ua pranon nafilët (adhurimet vullnetare) dhe as farzet (adhurimet e detyruara): kundërshtarit të prindërve, dorëdhënësit që ua përmend njerëzve mërsinë e tij dhe atij që përgënjeshton kaderin (caktimin e Allahut).”*⁴⁴

4) Kundërshtari i prindërve nuk hyn në Xhenet dhe Allahu nuk e shikon atë

Profeti [sal-IAllahu alejhi ue sel-lem] thotë: *“Tre vetave Allahu ua ka ndaluar të hyjnë në Xhenet: konsumuesit të alkoolit, kundërshtarit të prindërve dhe dejjuthit (perversit, moralprishurit), që e pranon të keqen në familjen e tij.”*⁴⁵

⁴³ Albani në Sahihu-t-Tergib, nr. 2515, e konsideron si autentik.

⁴⁴ Albani në Tahrixh kitabi-s-Sunneh, 323, e konsideron si autentik.

⁴⁵ Albani në Sahihu-t-Tergib, nr. 2366, e konsideron si hasen li gajrihi.

Po ashtu ka thënë: *“Tre veta nuk i shikon Allahu në Ditën e Llogarisë: kundërshtarin e prindërve....”*⁴⁶

5) Kundërshtimi i prindërve mëkat që tërheq mallkimin për kundërshtuesin

Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] e ka mallkuar atë që shan babanë ose nënën e vet, ndërsa mallkimi nënkupton largimin nga mëshira e Allahut. Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] ka thënë: *“I mallkuar është ai që shan babanë e vet... I mallkuar është ai që shan nënën e vet.”*⁴⁷

6) Vëlla, kujtohu dhe medito!

Transmetohet se kur të hyjë në varr ai që shan ose ofendon prindërit, atij do të lëshohen gaca të zjarrit të cilat janë aq shumë sa numri i pikave të shiut që bien nga qielli në tokë.⁴⁸

Transmetohet se kur të varroset ai që kundërshton prindërit, varri do ta shtrëngojë aq sa do t'i thyhen eshtrat.⁴⁹

7) Arroganca shkak që ummeti të goditet me bela e fatkeqësi

Në hadithin që Tirmidhiu e transmeton nga Aliu [*Allahu qoftë i kënaqur me të*] qëndron se Profeti [*sal-IAllahu alejhi ue sel-lem*] ka thënë:

“Kur ummeti im t'i bëjë pesëmbëdhjetë gjëra, do ta godet fatkeqësia...”

⁴⁶ Hadithin e transmeton Nesaiu ndërsa Albani në Sahihu-n-Nesaij, nr. 2561, e konsideron si hasen sahih.

⁴⁷ Transmeton Imam Ahmedi, ndërsa Ahmed Shakiri e konsideron si autentik. Po kështu dhe Albani në Sahihu-l-xhamii, nr. 5891.

⁴⁸ Transmetim i pavërtetuar.

⁴⁹ Transmetim i pavërtetuar.

E cilat janë ato, o i Dërguari i Allahut?- e pyetën.

Tha: (përveç tjerash edhe) *kur ta respektojë njeriun gruan e ta kundërshtojë nënën, të jetë bamirës me shokun ndërsa i vrazhdë me babanë...*⁵⁰

A ka gjë më të rëndë sesa ta kalosh rininë tënde në shërbim të fëmijës ndërsa ai në vend të nënës, e afron gruan e tij, në vend të babait, ia përkushton respektin shokun të tij.

Gjendje për keqardhje!

Është përmendur në disa tekste se në kohën e fundit njeriu më me qejf do ta rrisë një qen se një fëmijë.

8) Arroganca ndaj prindërve shkak i prapambetjes dhe degradimit të ummetit

Po, vëllezër, *'belaja nuk zbret ndryshe vetëm se për shkak të mëkateve dhe nuk largohet vetëm se me pendim.'* Prej mëkateve më të mëdha me të cilat është sprovuar ummeti është dhe arroganca ndaj prindërve. Kjo, për Allahun, është vetë padrejtësia, padrejtësia e madhe. Allahu për padrejtësinë ka thënë:

﴿وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا﴾

“Ato qytete Ne i shkatërruam kur banorët e tyre bënë të këqija...” [El-Kehf: 59]

Sahabet [Allahu qoftë i kënaqur me ta] kanë qenë shumë të vetëdijshëm për këtë gjë. Ata i kanë kushtuar maksimalisht rëndësi saqë përmendet se nëse dikush ka dashur të bëjë lutje kolektive, ka kërkuar që nga masa të largohet njeriu që i ka kundërshtuar prindërit.

⁵⁰Albani thotë se hadithi është i dobët.

26.14. Duaja

Prej gjërave që ndihmon në mirësjelljen me prindërit është dhe duaja ose lutja. Kjo bëhet duke iu drejtuar Allahut që të të ndihmojë për të qenë përherë respektues dhe i sjellshëm me prindërit. Lutu e thuaj:

﴿رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾

“O Zoti ynë! Mos lejo që zemrat tona të shmangen (nga e vërteta), pasi na ke udhëzuar në rrugën e drejtë, dhe jepna mëshirë prej Teje; vërtet, Ti je Dhuruesi i Madh!” [Ali Imran: 8]

Kështu, Allahu do të ta forcojë zemrën dhe gjymtyrët që të jesh i mirësjellshëm dhe i edukuar me prindërit.

26.15. Edukimi në frymën e besimit

Edukimi fetar reflekton në mbajtjen dhe zbatimin e drejtë të fesë, gjë e cila manifestohet duke bërë atë që Allahu do dhe duke iu larguar asaj që Allahu urren si dhe duke angazhuar veten seriozisht në adhurime dhe në respektim ndaj prindërve. Allahu thotë:

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾

“Ata që luftojnë për çështjen Tonë, sigurisht, Ne do t’i udhëzojmë drejt udhëve Tona. Vërtet, Allahu është me punëmirët!” [El-Ankebut: 69]

Edukimi fetar reflekton edhe në vetëdijen dhe pjekurinë e besimtarit se Allahu vëzhgon çdo veprim të tij, të madh e të vogël, duke mos dashur -rrjedhimisht- që ta gjejë Allahu atje ku e ka ndaluar apo të mos e gjejë atje ku e ka urdhëruar!

26.16. Përmendja e Allahut

Prej gjërave që të ndihmojnë të jesh i mirësjellshëm me prindërit është dhe kujtimi i Allahut dhe përmendja e Tij. Allahu thotë:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

“O besimtarë, kur të ndesheni me ndonjë forcë armike, qëndroni të patundur dhe përmendni shumë Allahun që të fitoni.” [El-Enfalë: 45]

Nëse Allahu i Madhëruar e ka bërë dhikrin (përmendjen e Tij) prej gjërave që më së shumti e ndihmojnë njeriun në xhihad, që është punë e rëndë dhe e vështirë, atëherë pa dyshim se edhe dhikri e përforcon besimtarin edhe për mirësjelljen me prindërit dhe adhurimet tjera.

26.17. Kërkimi i dijes

Dituria e bën njeriun ta njohë më së miri Allahun, ndërsa ai që e njeh më shumë Allahun, ai do t’ia ketë edhe frikën më shumë.

﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾

“...Në të vërtetë, nga robërit e Tij, Allahut i frikësohen vetëm dijetarët...” [Fatir: 28]

Kërkuesi i dijes ka frikë që t’i bëjë mëkat Allahut duke kundërshtuar prindërit.

26.18. Shoqërimi me njerëz vepërmirë

Njeriu, pa dyshim, ndikohet nga shoqëria, qoftë për të mirë, qoftë për të keq. Kështu, kush shoqërohet me njerëz të

padëgjueshëm ndaj prindërve, ai do t'u ngajë atyre, sikur që do t'u ngajë të mirëve ai që i shoqëron ata.

26.19. Frika nga fundi i keq

Allahu i Madhëruar thotë:

﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ﴾

“Atëherë ti, o njeri, që përpiqesh shumë, mundin tënd do ta gjesh te Zoti yt.” [El-Inshikak: 6]

Kujtoje vdekjen dhe ardhjen e saj befas!

Kujtoje varrin dhe shtrëngimin e tij!

Kujtoje atë zjarr që është ndezur për mijëra vite!⁵¹

Kujtoje ditën kur bamirësi ndaj prindërve e merr librin nga ana e djathtë dhe thotë:

﴿فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَذَا مَا أقرُّهُوا كِتَابِيهِ * إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيهِ * فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ * فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ * قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ * كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْحَالِيَةِ * وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ * وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيهِ * يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاصِيَةَ * مَا أَعْنَىٰ عَنِّي مَالِيهِ ۗ * هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَتُهُ * خُدُوهُ فَعُلُوهُ * ثُمَّ الْحَجِيمَ صَلُّوهُ * ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ﴾

“Ai, të cilit do t'i jepet libri i veprave të tij nga ana e djathtë, do t'u thotë (njerëzve të tij): “Ja, lexoni librin tim! Vërtet,

⁵¹Autori siç duket i është referuar hadithit të Tirmidhiut, që siç pohon Albani nuk është i saktë, andaj edhe e përshtatëm fjalinë gjatë përkthimit.

unë kam qenë i bindur se do të jepja llogari.” Kështu, ai do të ketë jetë të lumtur, në një kopsht të lartë, frutat e të cilët do t’i kapë lehtë. (Njerëzve të tillë u thuhet:) “Ju bëftë mirë, hani e pini për atë që keni bërë në ditët e kaluara!” Por ai, të cilët do t’i jepet libri i veprave të tij nga ana e majtë, do të thotë: “Ah, sikur të mos më ishte dhënë libri im dhe të mos e kisha ditur llogarinë time! Ah, të kisha qenë i vdekur (e të mos isha ringjallur)! Pasuria ime nuk më solli dobi dhe më la fuqia ime!” (Do të thuhet) “Kapeni dhe lidheni në pranga, pastaj digjeni në zjarrin përvëlues, mandej lidheni në zinxhirë prej shtatëdhjetë kutesh.” [El-Hakkah: 19-32]

Dhe së fundi, kujtoje mirësinë e Xhenetit, vendit që Allahu e përgatiti për robërit e Tij!

Vëlla!

Medito në fundin e gjërave dhe pendohu tek Allahu para ditës së ringjalljes. Shko tek prindërit dhe puthua këmbët para duarve ndërsa gjuha jote le të shqiptojë:

﴿وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى﴾

“...e unë nxitova te Ti, o Zoti im, për të fituar kënaqësinë Tënde.” [Ta Ha: 84]

Vëllezër!

Kur do të kthehemi?

Për Allahun, ka ardhur koha ta heqim pluhurin e pakujdesisë dhe të shkojmë tek prindërit e në shenjë respekti tua puthim këmbët para duarve. Ka ardhur koha të shfaqim pendimin tonë nga arroganca ndaj prindërve. Ka ardhur koha të hapim një faqe të re, në të cilën asgjë përveç respektit ndaj Allahut dhe mirësjelljes me prindërit nuk ka, dhe këtë duke iu drejtuar Allahut:

﴿وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى﴾

“...e unë nxitova te Ti, o Zoti im, për të fituar kënaqësinë Tënde.” [Ta Ha: 84]

O Allahu im, largoje këtë mëkat nga ummeti dhe ktheji myslimanët me kthim të mirë e të mbarë tek Ti, te feja Jote, te Sunneti i Profetit Tënd dhe te (vlerat, prej të cilave edhe) respektimi i prindërve!

I Lartëmadhëruar je Ti, Zoti im, Ty të takon falënderimi, dëshmoj se nuk ka Zot që meriton të adhurohet përveç Teje, Ty të kërkoj falje dhe tek Ti pendohem!

Lavdërimi dhe paqja qofshin mbi Muhamedin, familjen dhe shokët e tij!

P.S. Ky libërth është version i shkurtuar i një libri të madh të autorit me po këtë titull, andaj kush ka dëshirë për informata më të zgjeruara, le t'i kthehet librit në fjalë.

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër
Bogdani”

28:173.7-055.5

El Misri, Mahmud

Mirësjellja me prindërit / Mahmud El Misri ; përshtati në
shqip Sedat Islami. – Vushtrri : Shembulli, 2016. – 57 f. ; 21 cm.

Titulli në original : Ue bi-l-ualidejni ihsana

1. Islami, Sedat

ISBN-978-9951-732-03-1